

การศึกษาเชิงวิเคราะห์กลวิธีการแปลและการปรับบทแปลวรรณกรรมเยาวชน
เรื่อง “สวนปริศนา”

An Analytical Translation Editing and Translation Process of the Children Literature
“The Secret Garden”

อติทยา พรศรีรัตนรักษ์^{1*} นครเทพ ทิพยสุภราชภูมิ² และ วรพล มหาแก้ว³

Athitaya Pornsriattanak^{1*} Nakonthep Tipyasuprat² and Woraphol Mahakaew³

^{1*} นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตร์ สาขาภาษาอังกฤษเพื่อวิชาชีพ มหาวิทยาลัยรังสิต

² อาจารย์ประจำหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อวิชาชีพ มหาวิทยาลัยรังสิต

³ อาจารย์ประจำภาควิชาภาษาอังกฤษ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต

^{1*} Graduate student in Master of Arts Program in English for Professions, Rangsit University

² Lecturer in Master of Arts Program in English for Professions, Rangsit University

³ Lecturer in Faculty of Liberal Arts, Rangsit University

^{1*} Corresponding author, email: tdk2_tangmo@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการปรับบทแปลและกลวิธีการแปลในวรรณกรรมเยาวชนเรื่อง สวนปริศนา (The Secret Garden) ที่ประพันธ์โดย ฟรานเซส ฮอดสัน เบอร์เนท และแปลโดย แก้วคำทิพย์ ไชย ในการศึกษาในครั้งนี้ศึกษาได้นำหลักเกณฑ์ในการปรับบทแปลของ (สัญฉวี สายบัว, 2553) มาเป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ จากตัวอย่างจำนวน 27 ตัวอย่าง โดยแบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ การปรับระดับคำ และการปรับระดับโครงสร้างของภาษา สามารถสรุปได้ว่า การปรับบทแปลระดับคำที่พบมากที่สุดคือ การตัดคำหรือส่วนทิ้งไป ส่วนการปรับบทแปลระดับโครงสร้างภาษาที่พบมากที่สุดคือ การเพิ่มคำและละคำในประโยค ส่วนกลวิธีที่ใช้การปรับบทแปลนั้นผู้แปลใช้ทั้งการแปลแบบตรงตัวและการแปลแบบเอาความตามความเหมาะสมของเนื้อหา แต่ส่วนใหญ่จะมีลักษณะการแปลแบบตรงตัว เพื่อให้รักษารูปแบบของต้นฉบับเอาไว้

คำสำคัญ: การปรับบทแปล, กลวิธีการแปล, วรรณกรรมเยาวชน

Abstrac

The aim of this research was to study the type of translation editing and translation process in Frances Hodgson Burnett children's literature entitled "The Secret Garden", translated in Thai by Kaewkamtip Chai. The principle of translation editing, created by Sanchwi Saibua (2010), was adopted as the analytical framework in this study. The findings were classified into two levels: adjustment in word level and adjustment in language structure

level. The results indicated that in the word level, words and idioms deletion was found most frequently. Regarding the adjustment in language structure level, addition and deletion of word in sentences were mostly used. Both literal and free translation techniques were used concurrently, but the literal translation was used mostly in order to keep meaning closely to the original version.

Keywords: Translation editing, Translation process, Children's Literature

1. บทนำ

การแปลนั้นมีปัญหามากมายที่ผู้แปลต้องก้าวข้าม ซึ่งปัญหาเหล่านั้นล้วนมีสาเหตุมาจากความแตกต่างระหว่างภาษาต้นฉบับและภาษาฉบับแปลทั้งในเรื่องของรูปแบบ โครงสร้างภาษา ความหมายของคำและสำนวน เนื่องจากทุกภาษาล้วนมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ไม่มีภาษาใดในโลกที่จะเหมือนกันทุกประการ แต่ละภาษาย่อมมีคำศัพท์ ไวยากรณ์ และ โครงสร้างประโยคเป็นของตัวเอง (สุพรรณิ ปิ่นมณี, 2552) นอกจากความแตกต่างในด้านภาษาแล้ว ยังพบว่ายังมีข้อจำกัดด้านอื่นๆอีก อาทิเช่น ความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรมประเพณี สังคม ความเชื่อทัศนคติ ข้ำวของเครื่องใช้ และวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ข้อจำกัดเหล่านี้ล้วนก่อให้เกิดปัญหาในการแปลทั้งสิ้น ซึ่งหลายครั้งนั้นจะพบว่าผู้แปลไม่สามารถแปลตรงตัวตามต้นฉบับได้ทั้งหมด เพราะอาจทำให้ภาษาที่ได้นั้นมีลักษณะขัดกับธรรมชาติของภาษาฉบับแปล จนทำให้การผู้อ่านมีการตีความคลาดเคลื่อนจากต้นฉบับไป แต่ปัญหาเหล่านี้จะถูกแก้ไขได้ด้วยการปรับบทแปล เพื่อช่วยคลอบคลุมการแปลและทำให้การแปลนั้นมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

การปรับบทแปลนั้นกลายเป็นเครื่องมือสำคัญในการแก้ปัญหาความแตกต่างระหว่างสองภาษาเนื่องจากการปรับบทแปลเป็นการเลือกใช้คำ หรือสำนวนภาษาให้สอดคล้องกับรูปแบบดั้งเดิมในภาษาต้นฉบับ โดยที่ความหมายไม่ได้เปลี่ยนแปลงไป ทั้งนี้การปรับบทแปลยังช่วยแก้ปัญหาความแตกต่างระหว่างโครงสร้างภาษา และลดปัญหาเรื่องความแตกต่างทางวัฒนธรรม เมื่อผู้แปลได้นำการปรับบทแปลมาแก้ไขปัญหาคความแตกต่างนี้แล้วก็จะช่วยให้ผู้แปลสามารถถ่ายทอดความหมายไปยังภาษาฉบับแปลได้อย่างเป็นธรรมชาติ ยูจิน ไนดา อ้างถึงใน (อรุณกมล อิมสงวน, 2551) ได้กล่าวว่า ผู้แปลจะต้องไม่ยึดติดกับคำและรูปประโยคในภาษาต้นฉบับ แต่ต้องนำความคิดที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อในต้นฉบับมาถ่ายทอดและเรียบเรียงเป็นภาษาที่ถูกต้องสอดคล้องกับหลักไวยากรณ์ของอีกภาษาหนึ่ง และให้เป็นธรรมชาติตามที่เจ้าของภาษานั้นใช้ เพื่อให้ผู้อ่านบทแปลเข้าใจชัดเจนและตรงกันกับผู้อ่านที่อ่านภาษาของตัวเอง ดังนั้นการปรับบทแปลจึงถือเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้ผู้แปลก้าวข้ามปัญหาในการแปลเหล่านั้นไปได้

ครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาประเภทการปรับบทแปลและกลวิธีการแปลที่นำมาใช้ในการแปลวรรณกรรมเยาวชน โดยผู้ศึกษาได้นำหลักการปรับบทแปลของสัญลวี สายบัวมาเป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์ เนื่องจากเป็นทฤษฎีที่นิยมนำมาใช้ศึกษาวิเคราะห์การแปลหรือนำมาใช้ปรับบทแปลในงานแปลหลายประเภท ทั้งยังแบ่งแยกประเภทการปรับบทแปลทั้งในด้านของความหมายของคำและ โครงสร้างภาษาไว้อย่างครอบคลุมและชัดเจน ซึ่งทฤษฎีนี้แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ การปรับระดับคำ ละการปรับระดับโครงสร้างของภาษา โดยการปรับบทแปลในระดับคำ จะประกอบด้วย 1) การเติมคำอธิบาย 2) การใช้วลีหรือประโยคแทนคำ 3) การใช้คำที่อ้างอิงถึงความหมายที่กว้างขึ้นแทนคำที่อ้างอิงสิ่งเฉพาะกว่า 4) การเติมตัวเชื่อมระหว่างกลุ่มความคิดต่างๆ 5) การตัดคำหรือสำนวนทิ้งไป และในส่วน

ของการปรับบทแปลระดับโครงสร้างภาษา จะประกอบด้วย 1) ระดับเสียง (การทับศัพท์) 2) ระดับโครงสร้างของคำ (พจน์ กาล และความเป็นเจ้าของ) 3) ระดับประโยค (การปรับระเบียบวิธีเรียงคำในประโยคหรือวลี การเปลี่ยนจากประโยคเป็นวลีหรือวลีเป็นประโยค การปรับรูปประโยคปฏิเสธ การปรับรูปกรรตุจากและกรรมจาก การเพิ่มคำและละคำในประโยค และการปรับระดับโครงสร้างในระดับที่สูงกว่าประโยค (การสลับตำแหน่งประโยคภายในอนุเลข)

สำหรับกลวิธีการแปลนั้นที่ใช้นั้นประกอบด้วยสองลักษณะ คือ การแปลแบบตรงตัว (literal translation) เป็นการแปลที่พยายามรักษารูปแบบของการเสนอความคิด (form) ของต้นฉบับไว้ให้นับแปลให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ และการแปลเอาความ (free translation) การแปลแบบนี้มีลักษณะที่แตกต่างกับการแปลแบบตรงตัวหลายประการ เช่น เรื่องของรูปแบบและการเรียงลำดับความคิดอาจไม่เหมือนกับในต้นฉบับ แต่มุ่งเน้นให้งานแปลนี้สามารถทำหน้าที่สื่อความหมายของต้นฉบับไปสู่ผู้อ่านได้อย่างแน่นอนจนช่วยลดปัญหาที่ทำให้ผู้อ่านเข้าใจคลาดเคลื่อน โดยคำนึงถึงความหมายและความเข้าใจสำคัญกว่าสิ่งอื่น

สาเหตุที่เลือกศึกษาวรรณกรรมเรื่อง “The Secret Garden” ของฟรานเซส ฮอดสันจ์ เบอร์เนท เพราะเป็นวรรณกรรมที่ได้รับความนิยมมาอย่างยาวนานตั้งแต่ปี พ.ศ. 2521 ทั้งยังเป็นที่ยืนชอบของผู้อ่านมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งหนังสือเรื่องสวนปริศนานั้นเป็นวรรณกรรมเยาวชนที่ในปี พ.ศ. 2557 ทางสำนักเพื่อระวางวัฒนธรรมและประชาสัมพันธ์ กระทรวงวัฒนธรรมและกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพจัดให้เป็นหนึ่งในวรรณกรรม 50 เรื่องที่ต้องอ่านก่อนโต นอกจากนั้นยังมีการนำมาแปลเป็นภาษาไทยถึงสามสำนวนภาษา และยังมีการนำมาดัดแปลงเป็นละครเวที ภาพยนตร์ในหลายยุคหลายสมัย รวมถึงนักเขียนท่านนี้ยังมีผลงานการเขียนวรรณกรรมเรื่องอื่นอีกมากมายที่มีชื่อเสียงและได้รับความนิยมอย่างมากเช่นกันและอีกเหตุผลหนึ่งที่สำคัญคือเป็นวรรณกรรมที่มีการเล่าเรื่องที่สนุกแฝงไปด้วยข้อคิด ทั้งยังบรรยายภาพบรรยากาศของสวนธรรมชาติในประเทศอังกฤษไว้ได้อย่างงดงาม ด้วยเหตุนี้เองทำให้ผู้ศึกษาสนใจที่จะนำมาศึกษาและวิเคราะห์การปรับบทแปล

2. วัตถุประสงค์

การศึกษานี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาเชิงวิเคราะห์ประเภทของการปรับบทแปลและกลวิธีการแปลต่างๆที่ปรากฏในวรรณกรรมเยาวชนเรื่อง “The Secret Garden” เพื่อวิเคราะห์การแปลและการปรับบทแปลที่มีผลต่อความหมายและการคงอยู่ของอารมณ์ของเนื้อเรื่องจากต้นฉบับภาษาอังกฤษมายังฉบับแปลภาษาไทย

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้วิเคราะห์ประเภทของการปรับบทแปล และกลวิธีการแปล โดยใช้งานวรรณกรรมเยาวชนเรื่อง “The Secret Garden” หรือ “สวนปริศนา” จากตัวอย่างทั้งหมด 27 ตัวอย่าง โดยเจาะจงเลือกข้อความย่อหน้าแรกของแต่ละบท เนื่องจากย่อหน้าแรกส่วนใหญ่นั้นมีลักษณะการบรรยายความที่มีทั้งรูปแบบของการแปลแบบตรงตัวและแบบเอาความซึ่งจะสอดคล้องกับทฤษฎีของสัญลัษณ์ สายบัว เพราะหากเลือกวิเคราะห์ในส่วนที่เป็นบทสนทนานั้นค่อนข้างจะเป็นการแปลเอาความเนื่องจากเป็นภาษาพูดซึ่งทฤษฎีนี้อาจไม่ครอบคลุมโดยผู้ศึกษาได้นำทฤษฎีการปรับบทแปลของ (สัญลัษณ์ สายบัว, 2553) มาเป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์ขั้นตอนในการดำเนินงานวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการแปลและงานวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
2. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาได้เก็บ

รวบรวมข้อมูล จากนั้น ได้มีการศึกษาเชิงลึกด้วยการสังเกตและเปรียบเทียบเนื้อหาจากทั้งต้นฉบับภาษาอังกฤษและฉบับแปลภาษาไทย แล้วจึงนำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ให้สอดคล้องกับแนวทฤษฎีของการศึกษาที่ได้กำหนดไว้ 3. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้ศึกษาได้มีการบันทึกข้อมูลในส่วนของ การปรับบทแปลจากฉบับแปล และเทียบเคียงกับต้นฉบับทั้งหมด แล้วจึงได้มีการนำมาวิเคราะห์ตามหลักเกณฑ์การปรับบทแปลของสัญญาวิ สายบัว(2553) และทำการจัดแยกประเภทการปรับบทแปลออกเป็น 2 ระดับ คือการปรับบทแปลในระดับคำ และการปรับบทแปลในระดับ โครงสร้างของภาษา 4. การสรุปผล และการอภิปรายผล ผู้ศึกษาได้ทำการสรุปผล โดยรวมของการศึกษาครั้งนี้และนำเสนอผลการวิเคราะห์การปรับบทแปลที่ใช้ในภาษาฉบับแปลวรรณกรรมเยาวชนในแต่ละระดับ นำเสนอในรูปแบบของ ความถี่ของจำนวนครั้งที่พบในกลุ่มตัวอย่าง และสรุปผลการปรับบทแปลที่พบมากที่สุด พร้อมทั้งยกตัวอย่างการปรับบทแปลบางส่วนที่น่าสนใจ ซึ่งคัดเลือกมาจากการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างเพื่อประกอบการอธิบาย

4. ผลการวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ศึกษาประเภทของการปรับบทแปลและกลวิธีการแปลของวรรณกรรมเยาวชนเรื่อง “สวนปริศนา (The Secret Garden)” ของ ฟรานเซส ฮอดสันจ์ เบอร์เนท ที่แก้วคำทิพย์ ไชยเป็นผู้แปล โดยใช้หลักเกณฑ์การปรับบทแปลของสัญญาวิ สายบัว(2553) เป็นกรอบความคิดในการวิเคราะห์แบ่งการปรับบทแปลออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่การปรับระดับคำและการปรับระดับ โครงสร้าง ผู้ศึกษาได้ข้อมูลเชิงปริมาณสรุปได้ โดยเรียงลำดับในแต่ละประเภท จากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด พบว่า การปรับบทแปลในระดับคำที่พบมากที่สุดคือ การตัดคำหรือสำนวนทิ้งไป พบ 13 ครั้ง การใช้คำอ้างอิงความหมายที่กว้างขึ้นแทนคำอ้างอิงถึงสิ่งที่เฉพาะกว่าพบ 8 ครั้ง การใช้วลีหรือประโยคแทนคำ พบ 6 ครั้ง การเติมตัวเชื่อมระหว่างกลุ่มความคิด พบ 6 ครั้ง และ การเติมคำอธิบาย พบ 3 ครั้ง ในการปรับระดับ โครงสร้างของภาษา ระดับประโยคที่พบมากที่สุดคือ การเพิ่มและละคำในประโยค พบ 9 ครั้ง การปรับระเบียบวิธีเรียงคำในประโยคหรือวลี พบ 6 ครั้ง การปรับการใช้รูปปฏิเสธพบ 3 ครั้ง การปรับการใช้รูปกรรตุ วาจและกรรมวาจของกริยาในประโยค พบ 2 ครั้ง การปรับระดับ โครงสร้างคำ พบ 4 ครั้ง ซึ่งผลการศึกษาได้สรุปไว้ในตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 สรุปการปรับการแปลระดับคำ และระดับ โครงสร้างภาษา

การปรับบทแปลระดับคำ	จำนวนครั้งที่พบ	การปรับบทแปลระดับโครงสร้างภาษา	จำนวนครั้งที่พบ
1. การตัดคำหรือสำนวนทิ้งไป	13	1. การปรับระดับเสียง	1
2. การใช้คำที่มีความหมายกว้างแทนคำแคบ	8	2. การปรับระดับประโยค	
3. การใช้วลีหรือประโยคแทนคำ	6	- การเพิ่มและละคำในประโยค	6
4. การเติมตัวเชื่อมระหว่างกลุ่มความคิด	6	- การปรับระเบียบวิธีเรียงคำในประโยคหรือวลี	9
5. การเติมคำอธิบาย	3	- การเปลี่ยนประโยคเป็นวลีหรือวลีเป็นประโยค	-
รวม	36	- การปรับการใช้รูปปฏิเสธ	3
		- การปรับการใช้กรรตุวาจและกรรมวาจ	2
		3. การปรับระดับ โครงสร้างคำ (เพศ พจน์ และกาล)	4

	4. การปรับระดับโครงสร้างที่สูงกว่าระดับประโยค	-
	รวม	25
รวมความถี่ทั้งหมด		61

5. การอภิปรายผล

จากการศึกษางานแปลวรรณกรรมเรื่อง สวนปริศนา (The Secret Garden) จากจำนวนตัวอย่างทั้งหมด 27 ตัวอย่างนั้น พบว่าผู้แปลได้มีการปรับบทแปลทั้งหมด 2 ระดับ ซึ่งสอดคล้องกับหลักเกณฑ์การปรับบทแปลของ สัญฉวี สายบัว (2553) ที่ใช้เป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์ โดยผู้ศึกษาได้อภิปรายผลการศึกษาดังกล่าวที่สำคัญดังรายละเอียดต่อไปนี้

5.1 การปรับระดับคำ

การปรับบทแปลระดับคำที่พบมากที่สุด คือ การตัดคำหรือสำนวนทิ้งไป สาเหตุที่ผู้แปลตัดคำหรือสำนวนทิ้งไปนั้น อาจเป็นเพราะคำหรือประโยคจากภาษาต้นฉบับบางคำเมื่อมีการนำมาแปลเป็นภาษาฉบับแปลแล้วไม่ได้มีความหมายที่สำคัญที่จะสามารถสื่อความเข้าใจให้กับผู้อ่านภาษาฉบับแปลได้ อีกทั้งยังทำให้ข้อความยึดเยื้อเกินความจำเป็น ผู้แปลจึงตัดคำหรือสำนวนทิ้งไป และการละคำนั้นก็ไม่ได้ทำให้เสียอรรถรสและสาระสำคัญในต้นฉบับไปแต่อย่างใด โดยผู้ศึกษาได้จำแนกประเภทการตัดคำหรือสำนวนทิ้งไปออกเป็น 3 ประเภท ดังต่อไปนี้

5.1.1 การตัดคำหรือสำนวนทิ้งไปเนื่องจากความหมายซ้ำซ้อน

“The next day the rain pour down **in torrent** again.” (Burnett.H.F, 1987)

“ในวันต่อมาฝนเทลงมาอีกครั้ง”(ฟรานเซส ฮอดจสัน เบอร์เนทท์, 2521)

การปรับบทแปลโดยการตัดคำหรือสำนวนทิ้งไปประเภทนี้ สาเหตุมาจากคำที่อยู่ในประโยคนั้นมีความหมายใกล้เคียงกันหรือสื่อความคล้ายคลึงกัน และหากแปลตรงตัวทั้งหมดอาจทำให้ได้ภาษาที่ซ้ำซ้อนอ่านแล้วไม่เป็นที่ธรรมชาติ จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ผู้แปลได้ตัดคำว่า in torrent ออกไป เนื่องจากเป็นส่วนขยายคำกริยาว่า pour down ซึ่งมีความหมายเช่นเดียวกัน คือเป็นการบรรยายลักษณะของฝนที่กำลังตกลงมาอย่างหนัก ซึ่งคำว่า pour down นั้นสามารถสื่อความหมายได้ครบถ้วนอยู่แล้ว ทำให้ผู้แปลตัดคำดังกล่าวออกไปเพราะไม่ได้มีผลกับใจความสำคัญในข้อความนี้ และยังทำให้ข้อความกระชับมากยิ่งขึ้น ในการแปลบทความหรือวรรณกรรมนั้น ผู้แปลอาจพิจารณาตัดสำนวนที่ให้ความหมายซ้ำออกไปจากฉบับแปลได้ ถ้าเห็นว่าการนำมาใช้ในฉบับแปลจะทำให้ภาษาของฉบับแปลมีลักษณะผิดไปจากธรรมชาติ อ่านแล้วขัดหู ขัดตา ขัดความรู้สึก (สัญฉวี สายบัว, 2553)

5.1.2 การตัดคำหรือสำนวนทิ้งไปเนื่องจากมีความเยิ่นเย้อ

“he touch **with his thick boot** a clump of crocuses in the grass” (Burnett.H.F, 1987)

“เขาก็สัมผัสดอกโครคัสในพื่นหญ้า” (ฟรานเซส ฮอดจสัน เบอร์เนทท์, 2521)

และการตัดคำหรือสำนวนทิ้งไปในประเภทนี้ อาจเกิดมาจากความแตกต่างของสำนวนภาษาของต้นฉบับกับฉบับแปล ในต้นฉบับคำหรือวลีนั้นๆอาจจะทำให้ประโยคมีความสมบูรณ์และสละสลวยแต่เมื่อมีการนำมาแปลในภาษาฉบับแปล คำๆนั้นอาจทำให้ภาษาฉบับแปลเกิดความเยิ่นเย้อ และไม่ได้มีความหมายที่สำคัญที่สามารถสื่อความเข้าใจให้กับผู้อ่านฉบับแปลได้ ผู้แปลจึงได้ตัดคำหรือสำนวนทิ้งไป จากในตัวอย่างนั้นพบว่าแม้จะมีการตัดวลีที่ทำ

หน้าที่เป็นส่วนขยายกริยาออกไปนั้น ก็ไม่ได้ทำให้บรรยากาศของข้อความต้นฉบับขาดหายไป เพราะข้อความที่ปรากฏในฉบับแปลก็ยังคงสื่อความหมายได้อย่างครบถ้วน สอดคล้องกับการศึกษาของ(ชนิตา งามคุณธรรม, นครเทพ ทิพยสุภราชกูร์, 2559)ที่ว่า ในบางครั้งถ้าแปลตามต้นฉบับทุกคำจะทำให้ข้อความฉบับแปลมีความเย็นเฉื่อย ดังนั้นคำบางคำที่ไม่สำคัญ หรือไม่ใช้คำที่มีความหมายหลักสามารถที่จะละไม่แปลได้

5.1.3 การตัดคำหรือสำนวนทิ้งไปเนื่องจากมีการกล่าวถึงแล้ว

“every morning she ate her breakfast in the nursery which had nothing amusing **in it**”(Burnett.H.F, 1987)“ทุกๆ เช้า เธอรับประทานอาหารเช้าในห้องเลี้ยงเด็กซึ่งไม่มีอะไรให้เล่นเลย” (ฟรานเซส ฮอดจ์สัน เบอร์เนทท์, 2521)

“that something **strange** must have happened to it during ten years.” (Burnett.H.F, 1987)

“และมีบางสิ่งบางอย่างต้องเกิดขึ้นระหว่างสิบปีนี้” (ฟรานเซส ฮอดจ์สัน เบอร์เนทท์, 2521)

ในการตัดคำหรือสำนวนทิ้งไปประเภทนี้ ส่วนใหญ่ผู้แปลมักจะนำปรับบทแปล เมื่อพบว่าคำหรือสำนวนนั้นได้มีการถูกกล่าวถึงไปก่อนหน้านั้นแล้ว และหากนำมาแปลทั้งหมดนั้นอาจทำให้ผู้อ่านรู้สึกวาทภาษานั้นขัดกับธรรมชาติของภาษาฉบับแปลดังจะเห็นได้จากตัวอย่างแรกว่าในประโยคหลักนั้นได้กล่าวถึงส่วนขยายนี้ไปแล้วคือ ในห้องเลี้ยงเด็กทำให้ในประโยคถัดมาผู้แปลได้ตัดส่วนขยายที่เป็นกรการกล่าวถึงห้องนั้นอีกครั้งออกไปจากในตัวอย่างที่สองนั้นผู้แปลได้ตัดคำว่า strange ออกไป เนื่องจากการตัดคำนี้ออกไปไม่ได้กระทบต่อความหมายโดยรวม เนื่องจากผู้อ่านสามารถเข้าใจภาพรวมของเนื้อเรื่องได้จากบริบทของเนื้อเรื่องที่ได้กล่าวถึงส่วนนี้ว่าถูกปิดตายมานานแล้ว ทั้งนี้เพื่อลดการกล่าวซ้ำ และทำให้ข้อความสั้นลงแต่ยังคงความหมายเดิมจากต้นฉบับซึ่งการละในการแปลใจความที่ไม่สำคัญออกไป ทำให้ข้อความกระชับมากยิ่งขึ้นโดยที่ความหมายไม่เปลี่ยนแปลง (สุดาวดี สุขสุชีพ, 2544) และการปรับบทแปลอีกประเภทหนึ่งที่พบมารองลงมา คือ การปรับบทแปลระดับคำ ประเภทการใช้คำที่อ้างอิงถึงความหมายที่กว้างขึ้นแทนคำที่อ้างอิงถึงสิ่งที่เฉพาะกว่า

ต้นฉบับ (ความหมายเฉพาะ) ฉบับแปล (ความหมายกว้าง)

bonnet	หมวก	} ลักษณะวิถีชีวิตความเป็นอยู่เกี่ยวกับเครื่องแต่งกาย
stocking	ถุงเท้า	
flower urn	แจกันดอกไม้	ลักษณะวิถีชีวิตความเป็นอยู่เกี่ยวกับภาชนะ
dinner	อาหาร	ลักษณะวิถีชีวิตความเป็นอยู่เกี่ยวกับมื้ออาหาร
Rajah	พระราชา	ลักษณะประวัติความเป็นมาในสังคมวัฒนธรรมอังกฤษ
scarlet	สีแดง	ลักษณะการใช้คำเรียกสีที่แตกต่างกัน
incantation	สวดมนต์	ลักษณะวิถีชีวิตความเป็นอยู่เกี่ยวกับการปฏิบัติทางศาสนา
germ	เชื้อ	

จากตัวอย่างคำดังกล่าว พบว่าผู้แปลได้ใช้วิธีการปรับบทแปล โดยการเลือกใช้คำแบบกว้างเพื่ออ้างอิงถึงสิ่งที่เฉพาะ และยังไม่เป็นที่คุ้นเคยในสังคมของภาษาฉบับแปล หรือคำบางคำอาจมีชื่อเรียกที่เฉพาะเจาะจงในสังคมต้นฉบับแตกต่างจากภาษาฉบับแปลที่อาจจะใช้เพียงคำกว้างๆเพื่อเรียกสิ่งนั้น ซึ่งภาษาแต่ละภาษามีจำนวนคำที่จะสื่อความหมายถึงสิ่งใดสิ่งหนึ่งไม่เท่ากัน แล้วแต่ความจำเป็นของสังคมและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษานั้นๆ สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นปัญหาแก่ผู้แปล ว่าควรเลือกใช้คำไหนในบริบทนั้นๆ (ดวงตา สุกผล, 2545) ดังนั้นเพื่อให้ผู้อ่านฉบับแปลเข้าใจง่ายขึ้น

การแก้ปัญหาโดยการใช้คำกว้างมาถ่ายทอดความหมายของคำบางคำจากภาษาต้นฉบับนั้นก็เป็นอย่างหนึ่งกลวิธีที่ผู้แปลนิยมใช้ ดังตัวอย่างเช่น คำว่า “incantation” ซึ่งเป็นคำที่มีความหมายตามพจนานุกรมว่า “การร่ายคาถาหรือเวทย์มนตร์” แต่เมื่อพิจารณาจากบริบทของเนื้อเรื่องการใช้ความหมายตรงตามพจนานุกรมนั้นอาจทำให้เนื้อเรื่องที่ผู้เขียนต้องการจะสื่อขึ้นผิดเพี้ยนไป เนื่องจากเป็นวรรณกรรมที่กล่าวถึงตัวละครหลักสามคนที่เป็นเด็ก ทำให้ผู้แปลเลือกใช้คำกว้างที่สังคมฉบับแปลคุ้นเคยเป็นอย่างดีคือคำว่า “สวดมนต์” เพื่อสื่อถึงกิจกรรมที่ตัวละครกระทำสิ่งนี้แทนและอีกตัวอย่างหนึ่งคือคำว่า flower um เป็นกระถางต้นไม้ที่มีฐานที่นิยมใช้ในวัฒนธรรมประเทศอังกฤษ ดังนั้นผู้แปลได้ใช้คำว่า แจกันดอกไม้ เนื่องจากคำว่า แจกัน เป็นที่รู้จักในสังคมฉบับแปล เพื่อให้ผู้อ่านฉบับแปลเห็นภาพตาม และเข้าใจได้ง่ายว่าสิ่งนั้นคือภาชนะสำหรับใส่ต้นไม้ชนิดหนึ่ง หอมหวาน ชื่นฉิม(2527)กล่าวว่า นวนิยายสำหรับเด็กส่วนใหญ่เป็นเรื่องเล่า ซึ่งภาษาที่ใช้ส่วนแต่อยู่ในประสบการณ์จากโลกเล็กๆของเด็กที่มีวงคำอันจำกัด ผู้แปลจะต้องมีความสามารถในการใช้ภาษาแบบเล่าเรื่อง เลือกใช้คำที่ชัดเจน และเป็นภาษาที่ไม่มี “อสังการ” ฟุ่มเฟือยจนเกินไป และสุพรรณิ ปันมณี (2552)กล่าวว่า สิ่งสำคัญอย่างมากประการหนึ่งต่อความหมายของคำก็คือ สถานการณ์ที่มีการใช้คำนั้น การเลือกใช้คำใดต้องขึ้นอยู่กับสถานการณ์ในการสื่อสาร

5.2 การปรับระดับ โครงสร้าง

การปรับระดับ โครงสร้างที่พบมากที่สุดนั้น คือ การปรับ โครงสร้างระดับประโยคประเภทการเพิ่มหรือลดคำในประโยค เนื่องมาจากความแตกต่างทางด้านโครงสร้างระหว่างภาษาต้นฉบับและฉบับแปล ดังนั้นผู้แปลจึงเลือกใช้วิธีการเพิ่มคำและลดคำในประโยค ทั้งในส่วนที่เป็นประธาน สรรพนาม และกรรมของประโยค

ตารางที่ 2 การปรับการแปลระดับโครงสร้างระดับประโยคในลักษณะการเพิ่มและคำในประโยค

ข้อความ	ฉบับแปล	การปรับบทแปล	
		การเพิ่มคำ	การลดคำ
“When Mary opened her eyes she sat upright in bed immediately.”	“เมื่อตื่นขึ้นมา เธอนั่งตรงเตียงอย่างทันทีทันใด”		ประธาน
“He had meant that she might be sure he would keep her secret”	“เขาหมายถึงว่าให้เธอแน่ใจว่าเขาจะรักษาความลับ”		คุณศัพท์
“if she did not go out she would have to stay in.”	“ถ้าเธอไม่ออกไปอยู่ข้างนอกเธออยู่ในห้อง”	กรรม	

ข้อมูลจากตารางแสดงให้เห็นการจำแนกการปรับบทแปลระดับโครงสร้างระดับประโยค ประเภทการเพิ่มคำและลดคำในประโยค ซึ่งพบว่ามีการเพิ่มและลดในส่วนของประธานเป็นส่วนใหญ่ ดังตัวอย่าง เช่น “When Mary opened her eyes she sat upright in bed immediately” ฉบับแปลนั้น ได้มีการลดประธานคือ “Mary” ออกไป ซึ่งในโครงสร้างภาษาฉบับแปลนั้นสามารถลดประธานได้ไม่จำเป็นต้องแปลเพื่อทำให้ข้อความมีความกระชับมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ (สาริศา เลหาณวิตร, 2551) ที่พบว่า การลดประธานเป็นลักษณะที่พบบ่อยในการแปลจากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย เนื่องจากหลักไวยากรณ์ภาษาอังกฤษกำหนดไว้ว่าประโยคทุกประโยคต้องมีประธาน แต่

ภาษาไทยสามารถประธานได้โดยไม่คิดไวยากรณ์และยังสามารถสื่อความได้โดยผู้อ่านสามารถเข้าใจได้เองจากบริบท เช่นเดียวกันกับตัวอย่างนี้ พบว่ามีการละคำสรรพนามในประโยคที่ว่า “He had meant that she might be sure he would keep her secret.” จะพบว่าไม่ปรากฏ “her” ในฉบับแปล เนื่องจาก “her” นั้น ทำหน้าที่เป็นคำคุณศัพท์แสดงความเป็นเจ้าของ (possessive adjective) ที่ทำหน้าที่ขยายคำนาม ผู้แปลละคำคุณศัพท์นี้ออกไปเหลือเพียงคำนาม เนื่องจากตามหลักโครงสร้างภาษาฉบับแปลไม่จำเป็นต้องแปลคำนี้ ผู้อ่านก็สามารถเข้าใจได้โดยสังเกตจากประธานของประโยคซึ่งในภาษาต้นฉบับนั้นการใส่คำต่างๆ เพื่อให้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ของภาษาอังกฤษ แต่ในฉบับแปลได้ละคำหรือประโยคออกไปเพื่อให้ข้อความกระชับและไม่เยิ่นเย้อ (ชนิตา งามคุณธรรม, นครเทพ ทิพยสุภราชกูร์, 2559) นอกจากนี้พบว่ามีกริยาเพิ่มในส่วนกรรมของประโยค “if she did not go out she would have to stay in” เนื่องจากความแตกต่างทางด้านโครงสร้างภาษาระหว่างต้นฉบับกับฉบับแปล ทำให้ผู้แปลได้มีการเพิ่มกรรมลงในภาษาฉบับแปลว่า “ถ้าเธอไม่ออกไปข้างนอก เธออยู่ในห้อง” ทำให้กลายเป็นประโยคที่สอดคล้องกับโครงสร้างไวยากรณ์ในภาษาฉบับแปลที่ถูกต้อง ชัดเจน และยังคงความหมายเดิมของต้นฉบับเอาไว้ ส่วนการปรับบทแปลอีกประเภทหนึ่งที่พบรองลงมาในการปรับบทแปลระดับโครงสร้าง คือ การปรับระดับประโยค ประเภทการปรับระเบียบวิธีเรียงคำในวลีหรือประโยค เนื่องจากโครงสร้างไวยากรณ์ของภาษาต้นฉบับและฉบับแปลนั้นมีความแตกต่างกัน และหากแปลแบบตรงตัวนั้นอาจทำให้ผู้อ่านฉบับแปลเกิดความสับสน ทั้งยังมีผลให้ข้อความที่ผู้เขียนต้นฉบับต้องการจะสื่อแก่ผู้อ่านผิดเพี้ยนไป ดังนั้นเพื่อให้ประโยคนั้นอ่านแล้วเข้าใจง่ายขึ้นและสอดคล้องกับหลักโครงสร้างภาษาฉบับแปล ผู้แปลจึงต้องนำการปรับบทแปลประเภทนี้ เพื่อมาปรับวลีหรือประโยคที่เป็นปัญหา เมื่อไม่สามารถใช้โครงสร้างของภาษาต้นฉบับในภาษาแปลได้ จึงต้องเปลี่ยนประเภทของประโยคให้เหมาะสมกับภาษาฉบับแปล (สุพรรณิ ปิ่นมณี, 2552) การเรียงคำในประโยคที่พบ คือ 5.2.1) การเรียงคำตามโครงสร้างของนามวลี และ 5.2.2) การเรียงคำในประโยคด้วยการสลับตำแหน่งในภาษาฉบับแปล

5.2.1 การเรียงคำตาม โครงสร้างของนามวลี ซึ่งทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษนั้นมีการเรียงคำในนามวลีที่ต่างกัน ดังตัวอย่างการปรับระเบียบวิธีเรียงคำในนามวลีต่อไปนี้

ต้นฉบับ

fantastically dressed people(p. 25)

It was the sweetest, most mysterious-looking place (p.69) มันเป็นที่น่ารัก ดูลึกลับที่สุด (หน้า 84)

great scientific discoveries (p. 228)

ฉบับแปล

ผู้คนแต่งตัวงดงาม (หน้า 36)

การค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์ที่สำคัญ(หน้า 265)

ผู้แปลใช้วิธีการปรับระเบียบวิธีเรียงคำในวลีดังกล่าว เพื่อให้เหมาะสมและเป็นไปตามหลักโครงสร้างไวยากรณ์ของภาษาไทย โดยใช้คำนามหลักขึ้นก่อนตามด้วยนามขยายและคำคุณศัพท์ ทั้งนี้ผู้แปลไม่สามารถที่จะแปลตรงตัว (literal translation) ได้ เพราะอาจทำให้ภาษาฉบับแปลไม่ได้ความหมายและยังทำให้ผู้อ่านอ่านแล้วไม่เข้าใจ ดังนั้นผู้แปลจึงต้องใช้การปรับบทแปลประเภทนี้เพื่อปรับให้ภาษาฉบับแปลเข้าใจง่ายและเป็นธรรมชาติ การปรับวิธีการเรียงคำในลักษณะนี้เกิดขึ้นเพราะผู้แปลต้องการลดปัญหา อันเกิดมาจากความแตกต่างทางโครงสร้างของภาษา และเพื่อให้การเรียงลำดับในประโยคเป็นไปตามโครงสร้างไวยากรณ์ของภาษาไทย โดยที่ผู้อ่านยังได้รับความบันเทิงในฉบับแปลเช่นเดียวกับผู้อ่านจากต้นฉบับ (กนิษฐ์ ดีहनอ, 2546)

5.2.2 การเรียงคำในประโยคด้วยการสลับตำแหน่งในภาษาฉบับแปล

“When Mary Lennox was sent to Misselthwaite Manor to live with her uncle” (Burnett.H.F, 1987)

“ตอนที่มารี เลนน็อกซ์ถูกส่งไปอยู่กับลุงที่คฤหาสน์มิสเซลท์เวท” (ฟรานเซส ฮอดจ์สัน เบอร์เนท 2521)

“Never, never had Mary dreamed of a sky so blue” (Burnett.H.F, 1987)

“แมรี่ไม่เคยเห็นท้องฟ้าสีสดใสเช่นนี้” (ฟรานเซส ฮอดจ์สัน เบอร์เนท, 2521)

การสลับตำแหน่งในภาษาฉบับแปลจะมีการนำมาใช้เมื่อผู้แปลพบว่า การแปลตรงตัวตามต้นฉบับนั้นอาจจะทำให้เกิดเป็นภาษาฉบับแปลที่ผู้อ่านไม่คุ้นเคยและขาดความเป็นธรรมชาติ จากตัวอย่างแรกผู้แปลได้จัดเรียงวลีในประโยคใหม่ โดยการสลับตำแหน่งกันระหว่างวลีที่ทำหน้าที่เป็นส่วนขยายกริยา กับวลีที่ทำหน้าที่เป็นภาคแสดงของประโยคอาจเป็นเพราะผู้แปลนั้นต้องการให้ประโยคสอดคล้องกับหลักโครงสร้างภาษาไทยคือ ภาคประธาน+ ภาคแสดง+ ส่วนขยายของประโยค ซึ่งทำให้ภาษาฉบับแปลมีความเป็นธรรมชาติมากกว่าการแปลตรงตัว และตัวอย่างที่สองนั้นพบว่า ในโครงสร้างภาษาไทยนั้นไม่มีการใช้โครงสร้างการสลับตำแหน่งกริยาและประธานภายในประโยค (inversion) แตกต่างจากต้นฉบับที่ผู้เขียนใช้รูปแบบโครงสร้างภาษาประเภทนี้ เพื่อเน้นให้เนื้อเรื่องมีอรรถรสมากยิ่งขึ้น ดังนั้นผู้แปลจึงปรับให้เป็นโครงสร้างภาษาที่คุ้นเคยกันในภาษาฉบับแปลนั่นเอง ซึ่งในการปรับบทแปลนี้ความหมายก็ยังคงเทียบเท่ากับต้นฉบับ

ในการศึกษากลวิธีการแปลวรรณกรรมเรื่อง สวนปริศนา (The Secret Garden) พบว่าผู้แปลใช้กลวิธีการแปลแบบตรงตัวและการแปลแบบเอาความร่วมกัน แต่จะพบการแปลแบบตรงตัวหรือการรักษารูปแบบมากกว่าการรักษาความหมายเพื่อเป็นการเคารพต่อต้นฉบับ ถึงแม้ว่าทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษจะมีความแตกต่างกันในด้านโครงสร้างไวยากรณ์ แต่เนื่องจากเป็นวรรณกรรมเยาวชน ทำให้ภาษาที่ใช้ไม่ซับซ้อนมากนัก ส่งผลให้ภาษาที่ใช้ถ่ายทอดในฉบับแปลค่อนข้างจะใกล้เคียงกับต้นฉบับ นอกจากนี้ผู้แปลยังตระหนักในเรื่องความต่างของวัฒนธรรมและโครงสร้างภาษา จึงต้องมีการใช้กลวิธีการปรับบทแปลควบคู่กันไปในงานแปล เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในงานแปลและสื่ออารมณ์ไปถึงผู้อ่านได้อย่างครบถ้วน

6. บทสรุป

การแปลวรรณกรรมเยาวชนเยาวชนนั้น กลวิธีการแปลที่มักใช้คือการแปลแบบเอาความมากกว่าการแปลแบบตรงตัว เพื่อที่จะสามารถสื่ออารมณ์และความรู้สึกได้เทียบเคียงหรือมากที่สุดฉบับแปล ทั้งนี้ยังขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้แปลแต่ละท่านว่าต้องการเลือกรูปแบบใดมาใช้ในงานแปลของตนเอง ซึ่งผู้แปลบางท่านอาจเลือกรูปแบบการแปลแบบตรงตัวมาใช้ในงานแปลเนื่องจากต้องการที่จะรักษาารูปแบบและความหมายไว้ให้ใกล้เคียงกับต้นฉบับมากกว่าการรักษาอรรถรสของงานแปล จากการศึกษาและวิเคราะห์กลวิธีการแปลและการปรับบทแปลในครั้งนี้ ผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผู้ที่สนใจจะได้รับความรู้จากการศึกษาในครั้งนี้เนื่องจากความรู้ที่ได้นั้นสามารถนำไปประยุกต์ให้เกิดประโยชน์ในงานแปลประเภทต่างๆ อีกทั้งยังเป็นประโยชน์ต่อผู้ศึกษาท่านอื่นที่สนใจข้อมูลเกี่ยวกับการปรับบทแปลเพื่อยึดเป็นแนวทางในการทำวิจัยครั้งต่อไป

7. กิตติกรรมประกาศ

ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณ ดร. นครเทพ ทิพย์สุภราชฤทธิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาที่กรุณาให้คำแนะนำปรึกษา ตลอดจนช่วยตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องและเอาใจใส่ผู้ศึกษามาโดยตลอดจึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ ที่นี้ และขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ คณะศิลปศาสตร์ ภาควิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยรังสิตที่ได้อบรมสั่งสอน มอบวิชาความรู้และคำแนะนำที่มีคุณค่าสำหรับการนำไปใช้ในการศึกษาในครั้งนี้และทำหน้าที่เป็นอย่างดี สุดท้ายขอกราบขอบพระคุณบิดามารดา ผู้ให้กำเนิดอบรมเลี้ยงดู รวมถึงทุกคนในครอบครัวที่เป็นกำลังใจให้ผู้ศึกษามีมานะและมุ่งมั่น จนประสบความสำเร็จ

8. เอกสารอ้างอิง

- กนิษฐ ติหนอ. (2546). กลวิธีการแปลวรรณกรรมฉบับตีพิมพ์สองภาษา เรื่อง ผจญภัยในทุ่งกว้าง ของแม้นมาส ชวลิต. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ชนิตา งามคุณธรรม. (2559). การศึกษาเชิงวิเคราะห์การปรับบทแปลและกลวิธีการแปลเรื่องสั้น “หมู”. รายงานสืบเนื่องจากการประชุมนำเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาครั้งที่ 11. (หน้า 104-107). 22 กันยายน 2559 ณ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย กรุงเทพมหานคร.
- ดวงดา สุพล. (2545). ทฤษฎีและกลวิธีการแปล. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์.
- ฟรานเชส สอดจัน เบอเรนทท์. (2521). *สวนปริศนา*. แปลโดย แก้วคำทิพย์ ไซย. กรุงเทพมหานคร: คลาสสิกสำนักพิมพ์
- สัตยจวี สายบัว. (2553). *หลักการแปล*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุดาวดี สุขสุชีพ. (2544). กลวิธีการแปลเรื่อง “พิชิตตะวันตก ของไชยวัฒน์ ขนเปี่ยม.” *สารนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหิดล*.
- สุพรรณิ ปันมณี. (2552). *การแปลขั้นสูง*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สาริสา เลานีวัวร์. (2551). บทแปลเรื่อง “ความทรงจำมือเที่ยง” ของแพตตี บัลแวนซ์ คิม คาร์ลอส เจนนิเฟอร์ จอห์นสัน และยานา ปีเตอร์ พร้อมบทวิเคราะห์. *สารนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*.
- หอมหวาน ชื่นจิตร. (2527). *การแปล: ผู้อธิปวงชน*. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ยูไนเต็ดโปรดักชั่น.
- อรุณกมล เอี่ยมสงวน. (2551). บทแปลเรื่อง “ตายพันครั้ง” และ “รอยทางทรงกลด” ของแจ็ก ลอนดอน พร้อมบทวิเคราะห์. *สารนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์*.
- Burnett.H.F. (1987). *The Secret Garden*. London: Puffin Book.